

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 50 § vägtrafiklagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att i vägtrafiklagen samlas bestämmelser om bemyndigande som gäller förordningar och bestämmelser om trafikanordningar. Bestämmelser om trafikanordningarnas innebörd och om de språk som skall användas i dem skall utfärdas genom förordning av statsrådet. Kommunikationsministeriet utfärdar genom förordning bestämmelser om trafikanordningarna och användningen av dem. Dessutom kan kommunikationsministeriet i försökssyfte ge tillstånd till användning av trafikanordningar som av-

viker från statsrådets eller ministeriets förordning. Vägförvaltningen utfärdar närmare bestämmelser om trafikanordningarnas färg, konstruktion och mått samt kan bevilja undantag från dessa egenskaper. Genom ändringen förtydligas ministeriets och Vägförvaltningens roll vid avgöranden som gäller trafikanordningar och dessa ges de befogenheter som behövs.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2003.

MOTIVERING

1. Nuläge

Om de påbud och förbud som anges med vägmärken, trafikljus och övriga trafikanordningar samt om dessas innebörd i övrigt bestäms enligt 50 § 1 mom. vägtrafiklagen (267/1981) genom förordning. För närvarande regleras de i vägförordningen (182/1982).

Enligt lagens 50 § 2 mom. utfärdar trafikministeriet nödvändiga bestämmelser och anvisningar om vägmärken och andra trafikanordningar samt om användningen av dem. I 54 § vägförordningen föreskrivs att trafikministeriet ger närmare anvisningar om användningen av trafikanordningar och fastställer anordningarnas viktigaste mått. Kommunikationsministeriet har utfärdat en förordning om trafikljus för vägtrafik (1012/2001) och beslut om trafikanordningar (203/1982) har utfärdats av trafikministeriet. I 10 § i det sistnämnda beslutet finns också bestämmelser om de språk som skall användas i text på vägmärken och tilläggsskyltar.

Enligt 55 § 1 mom. vägförordningen kan kommunikationsministeriet dessutom i försökssyfte fastställa även andra trafikanordningar för användning och utfärda be-

stämmelser som kompletterar bestämmelserna i vägförordningen. Enligt 2 mom. meddelar Vägförvaltningen närmare anvisningar om vägmärkens, vägmarkeringars och avstängningsanordningars färg, konstruktion och mått samt fastställer övriga nödvändiga trafikanordningar.

Enligt 5 § i trafikministeriets beslut om trafikanordningar får i trafikstyrningen användas endast sådana vägmärken, vägmarkeringar och anordningar som uppfyller Vägförvaltningens krav i fråga om färg, konstruktion och mått.

Vid den nationella regleringen av trafikanordningar skall också den konvention som i Wien 1968 slöts om vägmärken och signaler (FördrS 31/1986) beaktas. Konventionen kompletterar den europeiska överenskommelsen om vägmärken och signaler (FördrS 33/1986) och tilläggsprotokollet om vägmarkeringar (FördrS 34/1986), som hänför sig till konventionen.

Med stöd av rådets direktiv 89/106/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter har för Europeiska organisationen för standardisering (CEN) givits mandat M/11, som gäller väganordningar. Mandatet innehåller trafik-

anordningar såsom vägmarkeringsmaterial, vägmärken och trafikljus samt de väsentliga krav som ställs på dessa. Europeiska organisationen för standardisering håller med stöd av mandatet på att utarbeta harmoniserade standarder. Enligt direktivet skall de nationella bestämmelserna stämma överens med de harmoniserade standarderna.

I både vägtrafiklagen och vägtrafikförordningen finns bestämmelser om bemyndigande för utfärdande av rättsnormer för trafikantordningar. Bestämmelserna är delvis överlappande och uppfyller inte helt kraven i grundlagen.

2. Föreslagna ändringar

Om kommunikationsministeriets och Vägförvaltningens uppgifter och inbördes arbetsfördelning i regleringen av trafikantordningar skall föreskrivas i vägtrafiklagen och i lagen samlas bestämmelserna om bemyndigande. Vägförvaltningen bemyndigas att i stället för nuvarande anvisningar utfärda bindande bestämmelser om noggrant avgränsade tekniska egenskaper hos trafikantordningar.

De centrala bestämmelserna som rör trafikantordningar utfärdas fortsättningsvis genom förordning av statsrådet. Det är viktigt speciellt för trafikanterna att känna till bestämmelserna.

Genom förordning av statsrådet skall bestämmelser också utfärdas om de språk som skall användas på vägmärken och andra trafikantordningar. I propositionen har beaktas 17 § grundlagen och 33 § i den nya språklag (RP 92/2002 rd) som behandlas i rikslagen, i vilken föreslås att det i vägtrafiklagstiftningen föreskrivs närmare om vägmärkens och övriga trafikantordningars språk.

Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas bestämmelser om trafikantordningar och användningen av dem samt fastställs de viktigaste måtten för anordningarna. Dessa bestämmelser är avsedda i första hand för väghållarna. Vägförvaltningen utfärdar närmare bestämmelser om trafikantordningarnas färg, konstruktion och mått. De föreskrifter av Vägförvaltningen som hänför sig till trafikantordningarna gäller förutom vägmärken, vägmarkeringar och avstängningsanordningar såsom anvisningar av Vägförvaltningen i dagens läge samt förutom dessa även trafikljus.

I vägtrafiklagen tas också in en bestämmelse med stöd av vilken kommunikationsministe-

riet i försökssyfte kan fastställa användning av trafikantordningar som avviker från statsrådets eller kommunikationsministeriets förordning. Kommunikationsministeriet beviljar försökstillstånd och tillstånd till undantag i användningen av trafikantordningar.

För närvarande behandlas alla ansökningar om tillstånd med avvikelse från bestämmelserna om trafikantordningar vid kommunikationsministeriet. Enligt propositionen utfärdar Vägförvaltningen närmare bestämmelser om trafikantordningarnas färg, konstruktion och mått och kan också bevilja undantag från dessa bestämmelser. Vägförvaltningen har redan länge gett anvisningar om användningen av trafikantordningar och om anordningarnas tekniska egenskaper. De anvisningar som getts är avsedda för styrningen av trafiken på allmänna vägar. Till största delen kan anvisningarna också användas på gator, och likaså följer kommunerna som väghållare i allmänhet anvisningarna. I utvecklandet av trafikantordningarnas tekniska lösningar deltar Vägförvaltningen i nationell och internationell forskning. Vägförvaltningen har god sakkännedom för bedömning av förutsättningarna för beviljandet av undantag. Ett allmänt villkor för att undantag skall beviljas är att avvikelsen från bestämmelserna inte gör det svårare att förstå trafikantordningen eller på något annat sätt kan äventyra trafik-säkerheten.

Vägförvaltningen kan redan med stöd av sin uppgift ge anvisningar om trafikstyrningen på allmänna vägar. Det behövs inget bemyndigande genom lag för att ge anvisningar. Under de närmaste åren kan det bli aktuellt att bedöma om Vägförvaltningen bemyndigas i ännu större omfattning än vad som nu föreslås att besluta om frågor som gäller trafikantordningar. Dessa ändringar förutsätter dock att bestämmelserna inom temaområdet ägnas en fördjupad granskning.

3. Propositionens verkningar

Den föreslagna ändringen inverkar på kommunikationsministeriets och Vägförvaltningens arbetsfördelning i frågor som rör trafikantordningarna, användningen av dem och den tekniska definieringen av dem.

Ändringen har inga betydande ekonomiska och organisatoriska verkningar. Kommunikationsministeriet och Vägförvaltningen har i samarbete utvecklat normerna för trafikantordningarna.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid kommunikationsministeriet. I beredningen har också deltagit en av kommunikationsministeriet tillsatt arbetsgrupp, där representanter för Vägförvaltningen, Finlands Kommunförbund rf och Helsingfors stad in-

går. Arbetsgruppens uppgift är att omorganisera myndighetsuppgifterna i anslutning till trafikstyrningen och utveckla handledningen.

5. Ikraftträdande

Lagen avses träda ikraft den 1 januari 2003. Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 50 § vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/1981) 50 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 435/1991, som följer:

50 §

Trafikanordningar

Bestämmelser om de påbud och förbud som anges med vägmärken, trafikljus och andra trafikanordningar och om deras innebörd i övrigt samt om användning av olika språk på vägmärken och andra trafikanordningar utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av kommunikationsministeriet meddelas nödvändiga bestämmelser om vägmärken och övriga trafikanordningar

samt om användningen av dessa. Kommunikationsministeriet kan i försökssyfte fastställa användningen av trafikanordningar som avviker från en förordning av statsrådet eller av kommunikationsministeriet.

Vägförvaltningen utfärdar närmare föreskrifter om trafikanordningarnas färg, konstruktion och mått, och kan bevilja undantag från dessa föreskrifter.

Denna lag träder i kraft den

20

.

Helsingfors den 18 oktober 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Kimmo Sasi*

Lag

om ändring av 50 § vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/1981) 50 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 435/1991, som följer:

Gällande lydelse

50 §

Trafikanordningar

Om de påbud och förbud som anges med vägmärken, trafikljus och övriga trafikanordningar samt om dessas innebörd i övrigt stadgas genom förordning.

Trafikministeriet meddelar behövliga föreskrifter och anvisningar om vägmärken och övriga trafikanordningar samt användningen av dessa.

Föreslagen lydelse

50 §

Trafikanordningar

Bestämmelser om de påbud och förbud som anges med vägmärken, trafikljus och andra trafikanordningar och om deras innebörd i övrigt samt om användning av olika språk på vägmärken och andra trafikanordningar utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av kommunikationsministeriet meddelas nödvändiga bestämmelser om vägmärken och övriga trafikanordningar samt om användningen av dessa. Kommunikationsministeriet kan i försökssyfte fastställa användningen av trafikanordningar som avviker från en förordning av statsrådet eller av kommunikationsministeriet. Vägförvaltningen utfärdar närmare föreskrifter om trafikanordningarnas färg, konstruktion och mått, och kan bevilja undantag från dessa föreskrifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .